

Velja v Ljubljani in
po pošti:

celo leto . . . K 180—
pol leta . . . 90—
četrt leta . . . 45—
3 mesec . . . 15—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . 120—
četrt leta . . . 60—
3 mesec . . . 20—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:
celoletno . . . 4 dolarje
polletno . . . 2 dolarja
pavšalni franke . . . 1 dolar
naj pošiljajo
o nakaznici.
Oglaš.: zračunajo po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prostor za enkrat 2 K
za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/I.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marjinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Italijanski ultimatum albanskim ustašem.

GROŽNJE Z REFRESALJAMI

Dunaj, 19. junija. (Izvirno poročilo.) Iz Milana poročajo, da so Italijani, ki so tekom zadnjih bojev v Albaniji izgubili mnogo moštva in materiala, ki je prišel v roke Albanom, zročili albanskim ustašem ultimatum, v katerem zahtevajo, da se ujetniki in material takoj vrnejo Italijanom, sicer se bodo ti poslužili represalij, ki bodo vstale do tega prišle. Zagrozili so jim tudi, da bo italijanska vojska v slučaju albanske renitence zasedla celo Albanijo. Pri tej akciji bi bo pomagal tudi D'Annunzio, ki se je stavil v ta namen na razpolago, in je njegovo ponudbo vojaška oblast že sprejela.

Trst, 19. junija. Ultimatum, ki ga je stavilo ustašem italijansko vojaško poveljništvo, zahteva, da ustaši takoj zapustijo zasedeno ozemlje v utrjeni valonski ceni, ter da vrnejo ujetnike, zbrane v Valdiz, med katerimi se nahajata tudi polkovnik Cavallo in major Guada-Lupi. Italijansko poveljništvo je baje prejelo iz Rima nalog, naj zasede utrjeno valonsko cono do Vojuze in Drima.

Splošni bojkot Madžarske.

Dunaj, 19. junija. (Izvirno poročilo.) Danes opolnoči se prične izvajati bojkot proti Madžarski, katerega so sklenile organizacije poštne, brzojavne in telefonske državnih nameštencev. Strokovna zveza nesocijalnodemokratskih poštne, brzojavne in telefonske nameštencev je sklenila včeraj na posebnem zaupnem zborovanju, da se člani nesocijalnodemokratske organizacije bojkota vzdržijo in da ga ne pripoznajo, ker bi tak bojkot škodoval samo gospodarskim interesom madžarske države.

gleda stališča Švice. Železničarji, poštne nameštence, poštne uradniki in delavstvo Švice za enkrat ne bo aktivno poseglo v bojkotno gibanje, vendar pa bo pripravljeno. Brezdomno je, da bo celokupno delavstvo in sploh vse prebivalstvo z vsemi moči mi podpiralo bojkot na ta način, da ne bo oddajalo železniških in poštne pošiljatev, pisem in brzojavk za Madžarsko. Ukrep obmejnih držav se morajo podpirati tako, da bojkot ne bo obenem blokada obmejnih kolodvorov teh držav, kar bi se sicer na ta način gospodarski položaj teh držav, posebno Avstrije, znatno poslabšal.

MADŽARSKI ODGOVOR NA BOJKOT. LDU, Budimpešta, 19. junija. Kakor doznanja madžarski dopisni urad stoji madžarska vlada, kar se tiče bojkota, ki ga je sklenila mednarodna zveza strokovnih organizacij na stališču, da bo madžarska vlada proti vsem enim državam, ki bodo izvedle blokado, uporabila represalije, do katerih ima pravico, in da bo ukrepila proti njim ravno tako, kakor to delajo druge države proti Madžarski.

SKLICANJE ITALIJANSKE ZBORNICE.

LDU Rim, 18. junija. Poslanska zbornica bo sklicana za 24. t. m.

GIOLITTI IN JADRANSKO VPRAŠANJE.

LDU Trst, 18. junija. »Piccolo« poroča od 17. t. m.: V kolikor je dosedaj znanega o programu Giolittija glede rešitve jadranskega vprašanja, izhaja, da bodo Italijani revidirali več točk, katerih se je tekom svojih pogajanj držal bivši ministrski pred-

sednik Nitti. Sedanjemu ministrskemu predsedniku Giolittiju se ne bo mudilo, da sklene dogovor. Giolitti bo čakal, da se zganijo Jugoslovenci kot prvi tem bolj, ker so oni bolj zainteresirani na tem, da se rešijo sedanjega nezdružljivega položaja.

NOVA ROMUNSKA VLADA.

LDU Bukarešta, 18. junija. Preosnova kabineta je sedaj dovršena. Na novo so stopili v vlado Take Jonescu kot minister za zunanje posle, Titulescu kot minister za finance in Graceanu kot minister za javna dela. Novi ministri so že zaprisegli.

VPRAŠANJE POKRAJINSKIH VLADE.

Pred odhodom regenta na pot po državi, se sestane ministrski svet, ki bo razpravljal o preureditvi pokrajinskih vlad v Bosni in Dalmaciji. O pokrajinskih vladah v Zagrebu in Ljubljani se bo razpravljalo šele po regentovem povratku v Beograd.

VUKOVARSKI KOMUNISTIČNI KONGRES SE PRETVORI V KONFERENCO.

Zagreb, 19. junija. (Izvirno poročilo.) Pri volitvi delegatov za komunistični kongres v Vukovaru je prišlo med komunisti do razkola. Prodrli je levica s Svetozarom Delićem na čelu. Vsled tega in pa vsled nezadovoljnosti v stranki se v Vukovaru ne bo vršil kongres, temveč samo konferenca komunistične stranke.

JUGOSLAVIJA PRESKRBI AVSTRIJI ŽITO.

LDU Dunaj, 19. junija. Kakor javlja »Neue Freie Presse« iz Beograda, bo prejela Avstrija iz Jugoslavije 1500 vagonov žita. O dobavi slanine in mesa ter o kompenzaciji industrijskih predmetov po Avstriji se bodo pogajanja nadaljevala.

SPLOŠNA STAVKA V LUDWIGSHAFNU.

Dunaj, 19. junija. (Izvirno poročilo.) Radi aretacij, ki so jih Francozi izvršili v Ludwigsbahu pod pretezo, da so tamkajšnje organizacije pripravljale široko zasnovano vstajo proti francoskim okupacijskim oblastem, je izbruhnila v mestu splošna stavka v protest proti neupravičenemu postopanju Francozov v nemškem ozemlju. Stavka je popolna, udeležujejo se je poštne-brzojavni nameštenci ter tudi uslužbenci vodovoda in elektrarne. Železniški promet počiva. Francozi so uvedli najstrožjo cenzuro za pisma. Francoski vojaški poveljnik je hotel pomiriti prebivalstvo in izjavil da aretacije nimajo političnega značaja, vendar pa je s tem dosegel pri prebivalstvu samo novo razburjenje. Spopadov dosedaj ni bilo.

BREZUSPEŠNA POGAJANJA GEN. WRANGLA ZA VSTOP ROMUNIJE V VOJNO.

LDU Moskva, 19. junija. Pogajanja med generalom Wranglom in Romunijo glede vstopa v vojno proti Rusiji so se prekinila.

Krasinove izjave o Rusiji.

Pariški list »Liberté« je poslal na Angleško svojega posebnega dopisnika, da se snide s sovjetskimi delegatom Krasinom in z njim pogovori o razmerah v Rusiji. Poročilo, ki ga je dopisnik poslal svojemur listu je zelo zanimivo in nad vse aktualno. Prinašamo ga v celoti.

Prva točka o kateri se je Krasin kategorično odločno izrazil, je vprašanje oborožene intervencije v Rusiji. Po njegovem mnenju je popolnoma izključeno, da bi se dala Rusija ukrotiti z oboroženo silo. Evropsko časopisje je sicer pisalo o uporih proti sovjetski vladi, toda ta poročila so prihajala seveda iz zelo pristranskih virov. Res je, pravi Krasin, da so bili ponekod upori, toda ti upori so bili brez pomena. Če se pomisli kako so Rusi v masah drveli pod zastave na poziv sovjetske vlade, ko je bila domovina resno ogrožena. Bilo je tudi nekaj kmečkih uporov, in sicer iz čisto enostavnega vzroka: Kmeti ni komunist, kaj takega verjamejo samo utopisti ali pa revolucionarni socialisti. Kmetje sovjetskega režima niso nikdar marali. Tak je bil položaj prošlega poletja. Toda: Denikinove čete so napredovale; one so nam bile odvzele mnogo in bogate zemlje. Mi smo bili prisiljeni, da vsled tistih izgub naš kmetstvo ljudstvo t. j. poljedelce ostreje privijemo. Morali smo začeti z revizijco živih. Takrat nam je pa prišla antantna nehotna na pomoč. Zaslepljena vsled prvih Denikinovih uspehov je zatrobila v bojni rog in Denikina, ter druge protirevolucionarne generale, kolikor se je pač dalo, denarno podprla. Nekaj časa je šlo. Denikinova armada je zopet napredovala. Tedaj so pa imeli uporni kmetje priložnost spoznati, da je carski režim vse kaj hušega kakor pa sovjetske revizije. Mi smo bili sicer zasedli pri bogatih kmetih vse žito, kar ga niso le ti sami potrebovali, srednjepremožnim kmetom smo bili vzeli 50% žira,

navadnim poljedelcem pa ničesar. Denikinovi oficirji so pa pobrali enostavno vse. Pretepali so kmete, jim zlostavljali ženske in zagrešali druga nasilja. Kmet je videl, kam bi vodila zmaga reakcionarjev. In danes smemo z gotovostjo trditi, da čeprav ne iz ljubnosti in privrženosti, so kmetje vsi na naši strani. Danes vedo, da v sovjetskem režimu nekaj pomenijo, pod reakcionarno knute bi pa krvaveli kot so krvaveli pod carskim režimom.

Antanta nam je pa še drugod pomagala. Inteligenca stopa v naše vrste od dne do dne v večjem številu. Ko je namreč videla, da je namen antante, zatrgati Rusijo in ustvariti okrog nje vse polno življenja nezmernih reakcionarnih državnih teles, se je ta inteligenca sprijaznila tudi z nami.

Glede Poliske je Krasin dejal, da si sovjetska Rusija nikakor ne misli kratiti svobode. Prostost, ki si jo je izvojevala Rusija, želi in priznava sovjetska vlada tudi drugim.

»Mi hočemo mir, želimo mir!« (Besede so Krasinove). »Antanta naj ve, da mi iz svoje lastne moči lahko vodimo vojno še leta, ne da bi bilo sploh komu mogoče, da bi nam prišlo resno do živga. Zalog imamo devolj.«

Očitek, češ, da Rusija propagira boljševizem tudi drugod izven lastnih meja, je Krasin odločno zavrnil. »Res je, da je bilo pri nas dovolj ljudi,« je rekel, »in jaz nisem bil nikdar med temi, ki so mislili, da se sovjetska Rusija ne more obdržati, ako ne izbruhne svetovna revolucija. Toda dogodki zadnjega časa so pokazali, da sovjetski režim prav lahko ekzistira samo v Rusiji. Četudi je organiziran svet okrog na kapitalističnih temeljih. Mi gledamo stvari kakoršne v resnici so in tiste obveznosti, ki jih bomo mi prevzeli proti našim sosedom ter v mednarodnih ozirih nam bodo vedno svete.«

DEPUTACIJA NEMCEV IN HRVATOV IZ ZAPADNE OGRSKE NA DUNAJU.

Dunaj, 19. junija. (Izvirno poročilo.) Na Dunaj je prispela pod vodstvom prof. Waltheima deputacija Nemcev in Hrvatov iz Zapadne Ogrske ter danes izročila transoeksmu poslaniku Leobvru Portalisa, italijanskemu poslaniku Toretu in šefu angleške misije Lindleyu spomenico, v kateri zahteva, da se zapadna Ogrska, kakor je določeno v min. pogodbi, priključi nemu-

doma Avstriji. Zastopniki teh treh velosti so deputacijo prijazno sprejeli in jo zagotovili, da je priključitev zapadne Ogrske k Avstriji gotova stvar.

ZADNJA BORZNA POT

Dunaj, 19. junija. (Izvirno poročilo.) Zagreb 190-205. Budimpešta 87-92. Praga 347-369. Varšava 88-100. Češkoslovaške krone 347-369. dinarji 723-775.

VERA.

Roman.
(Dalje.)

Gospoda je šla v dvorec, v staronemško sobano pit kavo, uradniki pa so se odstranili.

Dernhof je bil skrajno slabe volje in se je začel jeziti nad vsako stvarico. Tako se je na primer ljubi, da si grofica ni odvezala pajčolana, nego ga je le iztežka nekoliko dvignila da je mogla piti. — To je že zopet ena njenih prismojenih idej — si je mislil; — nositi v tej vročini to gosto tkanino tikoma pred obrazom! In kako je objestna — danes ima svoj ekstravagantni dan. — Ker je imel dovolj vzroka, biti sam s seboj nezadovoljen, je bil krivičen do nje. Njegov mračni obraz jo je zabaval, in smehljala se je.

»Dernhof, zakaj je vaše obličje tako černo?«

»Gospa grofica, zdi se mi, da je današnje poletno popoldne jako vroče, zato me vaš tesno zavezani pajčolan naravnost plaši.«

Knez se je smejal. Vedel je že, da se Dernhof in grofica večkrat dražita, in to ga je zabavalo.

Takoj vam odtegnem povod vaše plašljivosti, dobri moj Dernhof; ogledati si hočem nekoliko svoje posestve — Na svidenje, gospodje!«

Nadzornik in gospodinja sta jo vodila po vsem velikem in krasnem

posestvu, ki je bilo vzorno urejeno.

»Milostiva grofica, rad bi opozoril se na neko posebnost,« je dejal nadzornik, »mladi jazbečarji, silno smešni so — tukaj, prosim.«

»Presrčkani so, — kako so komični!«

»Ali smem poslati enega jutri v »Solitude?«

»Hvala, ne, moj mali Cherry hoče biti samoderžec; psička bi se ne harmonirala. Rada bi pa takega jazbečarja poklonila. Pokličite, prosim, gospoda pl. Dernhofa.«

Pobočnik se je le nerad odzval temu klicu. Biti sam z njo sedaj, — si je mislil — v takem razpoloženju —!

»Gospa grofica, ukazujete?«

»Gospod stotnik, rada bi poslala Agati Stürmerjevi psička. — Kateri je najljubeznivejši?«

»Mislim, da tale.«

»Dobro, dajte gospodu nadzorniku naslov gospe dr. Stürmerjeve, ne morem se ga spomniti. Ali ne marate tudi enega izmed teh komičnih malih živalic? Staremu, grizljivemu samcu, — kakoršen ste pač vi — pristojata pes in pipa — predvsem pa pes.«

Dernhof se je smejal. »Rad ga sprejemem, samo prosim, da ga blagovoli gospa grofica sama izbrati.«

Vzela je malega jazbečarja v naročje, se poigrala z njim ter pritisnila njegovo glavičico k svojem obrazu.

»Kako mehak je, kako dražesten — tu!«

Položila mu je psička na roke in odšla.

Pobočnik se je ozrl za njo, dotikaje se s svojimi ustnicami pasje glave, je strastno vdihaval fini vijolični vonj, ki se ga je živalica takoj navzela.

— Kako se jej mudi! — si je dejal — deset minut že ne more biti brez nje. Sedaj ga pozdravi, kakor da ga že četrto leta ni videla. — In sodil je popolnoma prav.

»Ljubi nadzornik, bodite tako dobri, pa mi pošljite jutri ščene v moje stanovanje. Ne bi pa rad, da se psa zamenjata, privedite mu zato kaj okoli vratu — tako — hvala — pojdi, moj močič!«

Počasi, namenoma zadrževaje se, je stopal proti dvorcu.

Na povratku je vprašala Vera Dernhofa: »Ali moramo jeziti zopet za parado skozi vse mesto?«

»Druga pot je celo uro daljša, gospa grofica.«

»Oh, ne, to bi moglo nje Svetlost utruditi. Pa jim privoščimo še enkrat ta prizor. Končno pa smo dobrih prebivalcem mesta N. dolžni nekoliko izpriembe — saj se res preveč dolgočasijo. Rada bi sama vozila četveropregol skozi mesto. Zakaj bi ne občudovali mojega kočarja? Oh, kar vidim jih, kako vro skupaj. Grofica Wintersteinska s četveropregol Ljudje se ustav-

tajo, lihte k oknom s tako naglico, da uturejo s nosovi šipe — oh, kako smešno! To moram res napraviti. Ali mi dovoliš, Egon?«

»Zakaj ne? Saj vendar vem — najsi se v tvoji notranjosti še tako pode škratje šegavosti — tvoje vedenje bo vedno odlično in nad vse korektno.«

»Kako me poznaš, prijatelj!«

»Tudi mene lahko pelješ enkrat — zunaj na prostem, ljubica.«

»Ljubi moram že več vaje, ker je odgovornost prevelika. — Ali naj vas vozim, Dernhof?«

— Jaz si lahko zlomim vrat, kakor je videti, je rekel sam pri sebi, in potem glasno: »Iskrena hvala, gospa grofica, ni mi dosti za tako vožnjo.«

»Brrr — ujudni ste kakor vedno. Dobro je, da sem vam poklonila jazbečarja — nipo tudi še dobiti.«

Gospoda sta se smejala.

»Jako dobre volje si, srce moje.«

»Da, zelo — toda prosim, ne daj, da bi dovršila večer sama Egon, pojdi z menoj na večerjo. In tudi vi, gospod Dernhof, bi se mogli pridružiti.«

»Ako Svetlost dovoli?«

»Slovesno ste povabljeni.«

»Najudanejša zahvala.«
Tihno zase ponevajoča je odšla v toaletno sobo, kjer se je preoblekla, odprla komornico, se vrgla v svoji dragoceni beli čipkasti opravi na počivališče, zaniha svojo glavo v

blazine ter dejala: »Nocoj bi rada umrla — moja sreča je na zenitu.«

Dogodki mečejo svoje sence vnaprej.

Bilo je nekaj časa kasneje, ko se je pripeljala knezova kočija pred Solitudo. Njega Svetlost je urno vstavil kočijo in odšel najprej v svoje sobe. Potem je prekoratil sobo za muziciranje in grofici salon, da bi jo posetil v budoarju — toda niti eni ni bilo. Tihno je odprl vrata spalnice in ter jih zaprl za seboj.

»Evo je, — leži bela na belem, a razpuščeni lasje jo obdajajo kakor plašč.«

Izgal se je z lasmi, in božal in nato jo je s poljubom prebudit.

»Egon! Hitro se je dvignila s chaise longue, a oči so ji bleščale.«

»Ljubica moja — ti li mi dobro?«

»Boli me glava — težke lase prenašam tako nalažje.«

Pobožal jo je po olavi in jo toplo privil nase.

»Odpusti, da sem te motil — toda — čez eno uro moram — odpotovati.«

»Kam?«

»Oči so se ji razširile od strahu. »Bodi mirna, ljubica, ne razburjaj se — oblubi mi! Odpotovati moram k velikemu vojvodi, ki je oblo-

lel.«

»O mon Dieu, umri bi in izgubljena sva, Egon, Egon —«
(Dalje prih.)

Narodno predstavništvo

Beograd, 18. junija.

103 sestanek narodnega predstavništva je otvoril dr. Ribar, nakar je tajnik dr. Lončar prečital zapisnik zadnje seje, ki se je odobril brez izpremenb. Po končanem formalnostih je zahteval posl. Jaka Prodanovič, naj se preštejejo prisotni poslanci, da se ugotovi, ali je zadostno število navzočih. Po končanem štejevalcu navzočih, da obstoja kvorum, nakar preide zbornica na dnevni red: Člen 9. volilnega reda. — Prvi govornik posl. Barac je v imenu Narodnega kluba govoril o volilni pravici onih naših sodržavljancev, ki imajo opcijsko pravico. O ti stvari sta govorila tudi posl. Manojlovič in Sekulić, ki je naglašal posebne razmere, katere obstojajo v Vojvodini. Zatem je govoril bunjevski zastopnik Ivo Evetović, župnik iz Baje, ki je zahteval volilno pravico tudi za one naše nemške in madžarske državljane, ki so že dalje časa v naši državi. Po njegovem govoru je posl. Mitja Kličin konstatiral, da je besedilo člena 9. dovolj jasno in da ni potreba nobenih izpremenb. Posl. Jaka Prodanovič je govoril nato za žensko volilno pravico in naglašal, da se ni noben govornik protivil ženski volilni pravici s principijelnega stališča, temveč edino le radi oportunitet. V imenu SLS je govoril posl. dr. Hohnjec, ki je istotako zahteval žensko volilno pravico. Za njim so govorili še poslanci Nedeljković, Spopadijev in Žuljović, ki je protestiral proti opombam nekake predgovornika o naglašanju nemške kulture. Posl. Knežević (socialist) se je zatem v svojem govoru zavzemal za nemško ljudstvo ter naglašal, da ni za zločine, ki jih je zakrivila nemška vojska, odgovoren nemški narod, pač na kapitalizem. Zatem bi imel govoriti še minister St. Protić, ki pa je prosil, da bi smel govoriti jutri. Z ozirom na to je predsednik dr. Ribar zaključil sejo ob 20.30 ter dočel prihodnjo za jutri ob 16. LDU.

Taber koroških slov. kmetov v Grebinju.

18. junija 1920.

Cel teden je deževalo, ta dan ni. Okrog 8. ure so se že prikazali v Velikovec prvi vozovi, okrašeni s smrekicami in slovenskimi zastavami. Nebo je bilo še nekoliko oblačno in megla so visele nad mestom. Na glavnem trgu se je razvila manifestacija za slovenski Velikovec. Zaključimo tak slovenski »živio«, ki bo potrkal na samo nebo, da se bodo oblaki razgrnili in megla razpršila, da bo solnce postalo na nas, je zaklical mlad fant na voznik vhitel klubok. Nato so se vozovi drug za drugim, kakor premikajoči se gozdički, vsi pisani, razvrstili v dolgi vrsti po cesti proti Grebinju. Vriska, petje, smeh, kakor na veselo pirovanje. O, ti koroški Slovenci! Kako so bili še pred kratkim upognjeni, njihove postave! In kako postajajo vsak dan višje, vsak dan ponosnejši! Kako polna obupa, majhne vere so že bila njihova srca, in kako so danes jasne njihove oči v svetlo prihodnost uprte. V Grebinju! V trdnjavo nemčurjev na naši severni meji maršira slovenska armada! Danes vdirajo v njem naše trobojnice in tišči napolnjujejo trg in zahtevalo burno svojo staro pravdo. To niso več oni otožni kmetje, ki so molče poslušali in zamišljeni odhajali z naših zborovanj. Z govornikom žive, z njim se smejejo in zgražajo, jokajo in grozijo. Speča slovenska misel, uspavano slovensko čustvo je pretrgalo meglo, s silo neznanje se je otrešlo verig in se pne v višine, da se v solnce očisti. Ni jim zadosti zmage v Aconi, Celovcu, hokeju, Vojvodiški prestol hočejo, zemljo svojih ponosnih, svobodnih pradedov zahtevajo nazaj. »Ko hoste oddajali glasove za Jugoslavijo, ponudite, da jih boste oddajali za Celovec, za Gosposveto!«, zakliče kmetijski fant iz govorniškega bdrja in burno mu potrjujejo kmetje. »Ne maramo nemčurjev, teh izdajalcev in zastrupilcev, svoje poštene slovenske fante hočemo zvesto ljubiti, kliče z iskrenimi očmi kmetjsko dekle z govorniške tribune in pri begi nemčur se zgrni vsi vseh možet. Tihe in stisnjene so njihove ustnice, mokre njihove oči, ko jim duhovnik govori o materi, o svetosti njene besede. S hrupom se dviga čustveni val, ko jim govori duhovnik o izdajalcah slovenske besede, ki je hotel zabosti svojo mater. »Kdaj je bilo še ališati, da je slovenski fant, ki je zvest materi besedi, hotel zabosti svojo mater!« Nikdar, nikdar!« gori

iz oči tisočih, strastni glasovi izbruhnjejo nezavesno. »Na pohojene hostije pomislite, na Vašega zasramovanega Bogata! Val se vzpne, burno zagrozi. In svojemu kralju vzklikajo, potomci kmeta, živahno, odkrito, ustoličeni ga hočejo na Gosposvo, polju. »Bratje Srbi ostanejo naši bratje in naj jih Nemci še tako blatijo,« pritrjujejo iskreno govornikovim besedam. K sprejetju resolucij dvigajo roke visoko, polni krepke volje. Na poziv kmeta, predsednika zborovanja, se odkrijejo in zapojejo »Lepo našo domovino« spoštljivo kakor molitev. S klici »Živio Jugoslavija!« se razhajajo. Sveži smeh belih, v narodno nošo oblečenih deklet se pomeša z mirno besedo ženic, razoranih, a vendar veselih obrazov. Fantje potiskajo klubok na stran in kipe v besedi in koraku, v vsakem gibu svojih teles. Med vso vrvežo, valovečo množico pohajajo možje s krepkimi, močnimi koraki, polnimi vere. Ta narod je dohitel v dveh letih dolgo vrsto let svojega življenja, zadrževanega, ubijanega pod tujevim pritiskom. Od njihovega solnca se odmakla črna perot.

Videl sem mnogo taborov na slovenskem Koroškem, tudi večjih, a na nobenem taboru nisem dobil tako izrazitega vtisa rastoče, probujajoče se sile koroškega Slovencev. Zmagali bomo!

U.

Univ. prof. Hinterlechner: Tehniška fakulteta in njena bodočnost.

(Konec.)

Ne morem si kaj, da ne bi omenil pri tej priliki še sledečega dejstva. Morda odpre to enemu ali drugemu oči.

Pred kratkim je bila neka odlična osebnost v Beogradu. Ogovorilo se je tam tedaj tudi o naši tehniki in neka merodajna osebnost je dejala: »Kaj potrebujete vi tehnika? Naša tehnika je dobra žetev. Strojne, železne mostove itd. dobivamo za denar iz inozemstva.« Nasprotniki slovenske tehnike, ali sprevide, komu napeljavate vodo na mlino?

Ko bo pričela zalagati Romunija, Rusija in morda celo prekomorske države Evropo z žilvi in s šrovinami, dobila bo Jugoslavija tako konkurenco v agrarni smeri, da pride naš kmet v tako slabe razmere, kakršnih doslej niti sanjal ni. Cene za živila bodo padale ne pa ali vsaj ne v isti meri cene za industrijske proizvode. Podoben bomo bitjem, ki se uduše v lastni masti, zlasti če ne pridobimo Reke. Naš, slovenski kmet in vinogradnik ne bosta mogla tekmovali z banatskim itd. — Kmetija za kmetijo pojde »na boben«. Z dežele bo hitelo ljudstvo v mesta, pričakovalo bo zaslužka v industriji. Tu pa nam bo gospodaril — tuje. Ako ne pričnemo že sedaj resno razmišljati, kako dvigniti lastno industrijo in kako omejiti tujo zavzjto, postanemo razmeroma prav kmalu kolonija Francozov, Angležev ter Amerikancev in celo Nemške Avstrije; naš človek pa pojde »s tebuham za kruhom« po svetu. Izseljevanje bo cvetelo kakor nikdar. Besede: »naša tehnika je — dobra žetev«, razsvetljejo situacijo jasno kot solnce!

Le skrajna kratkovidnost je v stanu si misliti, da se bo razvila naša industrija brez tehniško naobrazene oseboja, in sicer obeh kategorij: srednješolsko strokovno izšolanih moči enako kakor inženjerjev, prvih, ki so absolventi obrtne šole, in drugih, to so slušatelji tehnike. Obeh kategorij nam je treba, in zato potrebujemo tudi obeh šol. Vsak antagonizem ni le znak duševne omejenosti, ampak naravnost narodni greh. Drug naj drugega po možnosti podpira, kajti vsaka šola je le posamezna žila našega narodnega telesa, in če ena ne bo uspevala ali če bi celo zamrla, bo hiral tudi druga. Zaradi tehniške fakultete pa je danes par minut pred 12. uro, in sicer, kakor kažejo razna znamenja na vzhodu s vsemi gospodarskimi posledicami kolonialne države za druge; zato »caveant consules ne res technica detrimenti capiat«. Kakor si bomo postali, tako bomo ležali. Od takozvanih »bratov« pa ne pričakujemo — vsaj ne preveč; zlasti ne, če se bomo sami drug drugega ovirali vsaj v domišljji, ki lavira z gole kratkovidnosti. Raz tu le skicirano gospodarska stališča bo pa morda zanimala usoda tehnike tudi naše industrijske kroge. Princip, da je naša, to se pravi, jugoslovanska tehnika »dobra žetev« v Banatu in v Srbiji, mora slovenske pokrajine absolutno

zničiti in obubožati. Stvar ima torej mnogo dalje segajoča posledice, kot je prvi trenotek dominirati. — Dixi.

Ljening in Trocki.

Korespondent pariškega lista »Excelsior«, ki je živel dalje časa v Rusiji, pripoveduje o življenju obeh boljševiških vodij sledeče:

Ljening je miren, se drži rad enega mesta, dočim Trocki vedno potuje. Ljening ima, kadar razmišlja, mačko na kolenih. Ne zapusti rad Moskve, če iz Kremlja ga je težko dobiti. Trocki se vedno giblje, vozi se z daljšim avtom, z daljšim vlakom. Povsod ga je dosti. Zdal je v Sibiriji, potem na poljski fronti, ali v Petrogradu, ali v Tulu. Ljening piše brošure, bil je žurnalist in je to tudi ostal. Trocki, ki je bil tudi žurnalist, je nekaj popolnoma nasprotnega od Ljeninga. V svojih spisih loče takorekoč izvesti dejanja; njegovi spisi niso argumenti, temveč udarci s pestjo.

Ljening rad govori. Svojega stajanja ne zapusti nikdar za to, da bi šel na sprehod, temveč vedno le, kadar je povabljen h kakšnemu zborovanju. Ljening govori tako kakor piše: brez učinka. Njegovi govori so nerodni, ker ne išče zunanega uspeha. V govoru se po domače razgovarja z množico. Ako pride n. pr. v velikem gledališču na oder, in je dvorana nabita somišljenikov, hoči roke v žepih mirno sem in tja. Ogovor prične tako, da se sploh komaj opazi. Njegov glas ne »zveni«. Ljening se ne razburja, govori in govori vedno sem in tja se sprehajajoč. Njegov način izraza je enostaven, posluša se zlasti ljudskih izrazov, ki so čisto prav kmetični. Tako reče n. pr.: »Zakaj hočete, tovariši, da obstoji telo iz tolikih delov, če se v resnici misli samo na trehuh.« Na množico skuša vplivati s tem, da večkrat ponovi eno in isto. Ako govori n. pr. o potrebi dela, ponovi tekom enournega govora tudi stokrat: »Treba je delati z veseljem! Treba je delati z veseljem!« Poslušalce zasleduje s svojo idejo, kakor ura s svojim tiklkanjem. Na njegovem obrazu frapira samo čuden blesk njegovih malih oči. Na glavi nosi vedno čepico, ki jo sname samo, kadar ima govor.

Trocki je na govorniški tribuni kakor krotilec. Govori brez gest, ne briga se za teorijo, njemu je za dejanje. »Tovariši železnice ne funkcijonirajo, in ta morajo funkcijonirati! Zato gem skleni...« Od časa do časa si popravlja ščipalnik. Ko je povedal to, kar je imel povedati, ne ostane navzlic vestransnemu ploskanju in priznanju niti minute dalje v dvorani, temveč plane v svoj avto in odjirja proč.

Trocki ni ideolog. Kjer v sovjetski Rusiji primanjkuje energije, tja pokliče Trockega. Ko je promet odpovedal, ga je vzel Trocki v roke. Pred Judeničem je rešil Petrograd. Judenič je bil takrat samo 5 kilometrov od nevskega prospektu oddaljen in se je splošno mislilo, da je vse izgubljeno; Trocki se je odpejal v Petrograd in spravi zopet vse v stari tir. Medtem je sanjal Ljening v Kremlju o idealih socializma.

SOŠOLSKI IZLET V PRAHO IN ITALIJO.

Z ozirom na razne vesti, da se udeležijo sokolskega zleta v Pragi tudi Italijani je starešinstvo Sokolskega Saveza SHS zahtevalo že v mesecu marca 1920 od delegata Češke Obce Sokolske izjavo, kaj je resnice na teh vesteh. Delegat Č. O. S. br. Stepanek je tedaj odločno odgovoril, da je pooblaščen od predsedstva Č. O. S. izjaviti, da stori češko Sokolstvo vse to, kar hočejo Jugoslavlani. Naš odgovor: bi jaseen in smo odločno zahtevali, da se Italijani ne vabijo, ker drugače jugoslovanska Sokolstva pri njem ne sodeluje.

Po izjavi delegata smo bili prepričani, da je s tem zadeva urejena. Vselej tega so nas tudi presenetle zadnje vesti o udeležbi zastopnikov Italijanske vlade na zletu. Starešinstvo Sokolskega Saveza je o tej zadevi takoj razpravljalo ter sklenilo, da zahteva jasni in točni informaciji od Č. O. S. V tem okviru ne dopuščamo nobenih izgovorov in naše stališče je ostalo isto, kakor ob prvih vesteh: kjer so zastopniki Italijanov, tam ni prestora za jugoslovansko Sokolstvo!

Kar je do odhoda v Prago se še dva dni in še v tem kratkem roku ne pride odgovor Č. O. S. se deputatna Saveza odpelje v Prago, ker je mogoče, da na teh vesteh ni dosti resnice in jim tudi težko verjamemo, ima za slučaj, da so te vesti le reančistična stroga navodila, da takoj zapusti Prago in se ne sme udeleževati niti najmanjših sokolskih prireditve. Izjavljamo, da v tem okviru ni najmanjše ne popustitve in da bi spet vsak nastop v Pragi, kjer so Italijani, se našim narodni škodil.

Starešinstvo Sokolskega Saveza SHS.

Jugoslavija.

Odprava potnih listov za potovanje po Jugoslaviji.

LDU Beograd, 18. junija. Kakor se poroča iz ministristva za notranje stvari, ne bo v bodoče več potreba potnih listov za potovanje po naši državi. Vsak potnik pa bo moral imeti svojo legitimacijo.

Zastopniki nar. predstavništva na prihodnjem sokolskem zletu.

LDU Beograd, 18. junija. V imenu nar. predstavništva se bodo udeležili vsesokolskega zleta v Pragi podpredsednik dr. Ribar, tajnik dr. Pavel Pestotnik, poslanci Bukšeg, dr. Lorković, Teodorovič in Stazič.

Razpust rusko-jugoslovanskega odbora.

LDU Beograd, 18. junija. V nedeljo 20. t. m. se bo vršila v dvorani tukajšnjega sodišča skupščina rusko-jugoslovanskega odbora, na kateri se bo sklenil njegov razpust, ker je izpolnil svojo nalogo v Jugoslaviji.

Za potovanje dijakov po domovini.

LDU Beograd, 18. junija. Dijaki želja zveza, ki šteje nad 5000 članov in vse Jugoslavije in katere namen je, olajšati dijakom potovanje po domovini med poštnicami, priredi 22. julija t. l. na Kalmejdani veliko veselico pod protektoratom ministra

za prosveto Priščičevića, da se s dohodili član najbolj omogoči potovanje dijakov in ostalih krajev v Beogradu.

Novosadsko gledališče v Beogradu. LDU Beograd, 18. junija. Dne 21. t. m. gostuje v Beogradu celokupno gledališko osebje v Ibsenovi drami »Heda Gabler«. V nastopni vlogi nastopi Marija Vera z Reinhardovega gledališča v Berlinu.

Za ureditev jugoslovanske izveštiteljske službe je nastopil v 99. seji narodnega predstavništva poslanec dr. Dinko Puc, ki je povdaril potrebo organizacije lastne izveštiteljske službe. Dr. Puceva interpelacija vsebuje resolucijo kongresa jugoslovanskih novinarjev v Zagrebu, na katerem se je zahtevalo, da se ustanovi edinstvena izveštiteljska organizacija za celo našo državo.

Volitve v konstituante bodo po dosežanih informacijah razpisane koncem septembra t. l.

Seton Watson v Beogradu. Na čast Seton Watsona in njegove soproge, ki se te dni mudita v Beogradu, so igrali v tamkajšnjem gledališču Stankovičeva »Kostanov«.

Za profesorja na zagrebški vsehšolski inštituciji je imenovan prof. dr. Marko.

Razna poročila.

D'Annunzio hoče v Valono.

LDU Beograd, 18. junija. Kakor poroča neka pariška vest, zahtevajo D'Annunziove čete, naj se jih pusti odpotovati v Valono. Odmli bi v Valono na dveh bojnih ladjah, ki se nahajata na Reki.

Italijanske in japonske zahteve pri boulogneških pogajanjih.

LDU Pariz, 19. junija. »Intransigeant« javlja, da bosta pri pogajanjih v Boulogneu zahtevala conte Sferza za Italijo 15 % degež pri nemških obnovitvah, Japonska pa kompenzacijo za potopljene ladje.

Boljševiški poziv bivših častnikov v sovjetsko armado.

LDU Kodani, 18. junija. »Berlingsko Tidende« javlja iz Helsinkij: Ljening, Trocki in ministar za pravosodje Kuraskij pozivljejo v posebnem manifestu stari častniški zbor, da ustavi bojevanje na Krimu, Kavkazu in v Sibiriji in da se stavijo na razpolago sovjetski vladi v boju proti imperialistični Poljski.

Odlotitev v telesiškem vprašanju se ni padla.

LDU Praga, 18. junija. Minister za zunanje stvari dr. Beneš je na skupni seji odsekov za zunanje stvari obeh zborov o telesiškem problemu izjavil, da odlotitev še sploh ni padla. Njegova izjavljanja so povzročila veliko vznemirjenje.

Gompers zopet predsednik ameriške delavske zveze.

LDU Montreal, 16. junija. Gompers je bil zopet soglasno izvoljen za predsednika ameriške delavske zveze.

Samomor bolgarskega generala.

LDU Beograd, 18. junija. Iz Sofije poročajo, da je izvršil v Ruščuku samomor general Krunev, kateri je bil obtožen zločinov, ki jih je izvršil na vojne nad Srbi. General Krunev je izvršil samomor, ko je doznal, da je ententna komisija odločila proti njemu.

Lloyd Georgova pot v Boulogne. Iz Londona poročajo, da odpotuje Lloyd George v Boulogne, da konferrira tam z Milerandom glede nemških reparacij in glede

odnošev napram Rusiji. Angleško stališče v ruskem vprašanju je, da se gospodarska pogajanja ne morejo ločiti od političnih razgovorov in da je treba podpirati vse, kar bi moglo vzpostaviti mir na vzhodu Evrope.

Rusija ne vztraja pri londonski pogodbi. Boljševiški eksponent Litvinov je izjavil, da Rusija ne namerava vztrajati pri pogodbah, katere je podpisala caristična vlada, predvsem ne pri londonski pogodbi iz leta 1918, ki obeta Rusiji Carigrad.

Vprašanje priznanja ruskih dolgov. Krasin je izjavil poročevalcu lista »Liberator«, da se v zgodovini še nikdar ni zgodilo, da bi bila revolucionarna vlada plačala dolgov starega režima. Zato se tudi boljševiška vlada ne smatra vezane po obveznostih bivšega carizma.

Ameriški poslanik je bil po izjavi Lloyd Georgea na konferenci v San Remu prisoten, ko se je sklenilo stopiti z Rusijo v trgovinske stike. Angleška vlada ni od vlade Zedinjenih držav prejela nobenega protesta proti temu sklepu.

Železničarji na Češkem stopijo 23. t. m. v stavko, če železniški ministar do tega dne ne ugodí njihovim zahtevam po izboljšanju plač.

Stavka na praški češki tehniki. Na praški češki tehniki so pričeli stavkati slušatelji v protest proti načinu zasedanja profesorjskih mest.

Angleži so poslali v Irsko večje število čet, katere bodo pomagale v deželi vzpostaviti mir.

Češko bogoslužje. Papež je, kakor smo že poročali, na predlog čeških škofov s posebnim dekretom dovolil, da se pri petih mašah poje ponovitev evanđeljske epistole v češkem jeziku. V češkem jeziku se smejo vršiti tudi poroke, pogrebi in krsti. V samostanli in v božjepotnih cerkvah se sme vršiti služba božja v staroslovanskem jeziku, to pa samo na priznanje: sv. Cirila in Metoda, sv. Vavilava, sv. Prekopa, sv. Ljudmila in sv. Janeka Nepomuka.

Za stalno mednarodno razsodišče. Komite pravnikov, ki ga je zveza narodov pooblastila, da pripravi načrt za stalno mednarodno razsodišče, je že začel s svojim delom.

Gospodarstvo.

Borza.

LDU Dunaj, 18. junija. Devize: Berlin 420, Curih 2790, Pristlanja 2700. Valute: Nemške marke 4, švicarski franki 2705, francoski franki 1175, italijanske lire 900, angleški funti 600, ameriški dolarji 148. Praga 348—370, češkoslovanske krome 348—370, novi dinarji 725—775.

LDU Praga, 18. junija. Devize: Beograd 209.25, Dunaj 27.75. Valute: Jugoslovanski dinarji 206.25, avstrijske krome 26.75. LDU Beograd, 18. junija. Borza: 20 dinarjev v zlatu 23.10—23.20, angleški funti 70—75, francoski franki 150—162, dolarji 13.80—19.25, italijanske lire 121—123, levi 30—35, nemške marke 54—55, češkoslovanske krome 55—57, avstrijske krome 13.50—14.50.

+ Stajenje tobaka v Sloveniji je dovolila vlada v Beogradu za prihodnje leto. V poštev pridejo le vinorodni kraji, ker je tobakna sadika baš tako občutljiva zoper apomladanski mrázom kakor trta. Kles upeva trta, uspeva tudi tobakna sadika. V Sloveniji pridejo v poštev Dolomiti, Bela krajina, vinorodni kraji Spodnje Štajerske in Prekmurje. Stajenje tobaka bo dovoljeno le tistim posestnikom, ki bodo za to dovoljenje od tobačne monopolne uprave. Prošnje je vlagati potom županstev, ki bodo za to posebne tiskovine. Stajenje tobaka bo dovoljeno tudi za tobočni sadik, se bo vršilo po najvišjem posestniku tlačinah in tlačinov.

V Sloveniji se bo gojila pred vsem tobakna sadika, ki daje tobak za pipe. V Srbiji, Bosni in Črni gori gojijo pred vsem tobakne sadike, ki dajejo tobak za cigarete. S sejanjem tobaka v Sloveniji se nam ne more več dohodkov in odpora tudi pomankanju tobaka za pipe.

+ Dalmatinska mramorna industrija d. d., ki je že pred svatovno veliko izkoristila razne kamnolome v Dalmaciji, je odzvala svoje delovanje. Čim zažene Dalmatinske čete, razštri družba svoj delokrog s pomočjo vseh modernih tehničnih sredstev.

HELENA KALJAN

poslilistarske 35, 7024

Načrt se vrši v posebnih popisih in liče župani na občinskih seji 30 v Spodnji Šteti na polobnišči 6 v. K. t. m.

Ljubljana, 19. junija 1920.

Zaljubljeni ozniti.

Dnevne vesti.

— Da pokaže antanta svoje »priateljstvo« do mlade Jugoslavije, zahteva mednarodna plebiscitna komisija za Koroško, da se naj odpravi obilježje straže na demarkacijski črti med glasovalnima conama A in B ter da naj se dovoli svobodni promet med obema conama. Da imajo tu v prvi vrsti Italijani svoje prste vmes ni dvoma. Prav ljubizni so ti naši sosedji Italijani! Najprvo nam vzamejo Trst, Gorico, potem hočejo del Dalmacije, sedaj jih skomina po Bledu, katerega naj dobijo pod pogojem, da zgubimo Koroško. Da bi pa Koroško — po njihovem mnenju — sem hočejo vzeti — še naše straže iz cone A, da bi nemški agitatorji lažje agitirali. To zahtevajo mednarodne komisije brezpozorno odklanjamo!

— Letovišče ob Vrškem jezeru. Do čim so druga naša letovišča za letošnje sezono že precej napolnjena in prostori rezervirani, je v posameznih postojankah ob Vrškem jezeru še mnogo prostora in še vedno prilika zagurati si prihodnje bivanje ob zmernih cenah čez poletje. Vsem opozarjamo občinstvo na dobro urejeni etablisement Majernik ob jugovzhodni obali jezera in penziji v »Gostini ob jezeru« (Pavlič) ali pri Strajniku v Ribnici. Poleg tega so na razpolago poleg drugih tudi sledeča privatna stanovanja: V Ribnici: Vila Kompoš (pri županu) 2 sobi s 2 posteljama, vezani a K 20.— dnevno; na Otoku Vila Hauptmann Egidi, celo prtiliše s 3 sobami za celo sezono K 3.500.— ali a K 20.— dnevno, 1 nadstropje s 3 sobami, verando in kuhinjo s krasnim razgledom po jezeru K 4000.—; v 2. nadstropju 2 veliki in 2 manjši sobi. — Mleko, sočivje, sadje v hiši Obsežen vrh. — Nad vilo Hauptmann stoji vila Friderika Waceniha. Oddaje se 2 sobi z verando, kuhinjo, kletjo, električno razsvetljavo, vod. kloset za K 3500 za celo sezono, ali K 20 dnevno.

— Poselni vlak v Zagreb odide dne 22. junija 1920 iz Zagreba ob 13.33 minut. Iz Ljubljane se odpelje delegatni s osebnim vlakom ob 14. uri 15 minut in dospo v Zidani most ob 16. uri 10 minut. Tu se priključijo posebnemu vlakom, ki pride iz Zagreba in odide od tam ob 16. uri 34 minut. Iz Celja odhaja poselni vlak ob 17. uri 24 minut, iz Maribora ob 20. uri 35 minut. Delegati, ki so poslali svoje potne liste Savezu, jih na Zidanem mostu ali v posebnem vlakom dobe pri bratu Balželu.

— Obrtniški hlet na Koroško, ki je bil določen za 27., 28. in 29. junija, se mora preložiti zaradi regentovega obiska v Slovenijo. »Vseslovenski obrtniški tabor« torej začasno odpade, ostane pa na našem programu do izvršitve. Priprave za ta velevažen obrtniški shod se vodijo naprej in se bo čas shoda pravočasno objavil. Občeslovensko obrtno društvo v Celju.

— Pomoč ubogi naši domi. American Relief 511 Fifth Avenue, New York City, objavlja: Uboga Jugoslovenci ka deca bo tudi nadalje dobivala pomoč od strani uprave American Reliefa, administracije fonda za evropske otroke (European Children's Fund). Amerikanci bodo ostali v Jugoslaviji, da pomagajo pri razdelitvi hrane med potrebne in oddaljene kraje.

— Župni zlet Celjske Sokolske Zupe v Zagorje ob priliki 30 letnice obstoja in 10 letnice otvoritve Sokolskega doma v Zagorju ob Savi je prestavljen valed poseta regenta Aleksandra na nedeljo dne 4. julija 1920. Spored in vse ostalo ostane kakor je bilo določeno za 27. junij. Vabimo vsa sosedna društva k udeležbi in jih prosimo, da se ozirajo na našo prireditev. Odbor.

Ljubljana.

— Ustanovno zborovanje podružnice Jugoslovanske Matice za Ljubljano se vrši danes, v nedeljo ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Pristop inajo samo člani z legitimacijami. Legitimacije se bodo izdajale tudi eno uro pred zborovanjem.

— In petkove soje ljubljanskega občinskega sveta. Včerajšnje poročilo o seji ljublj. obč. sveta izpoučujemo: g. župan predlaga naj se prizna najstarejšim gasilcem Lapalnariju, Medica in Permeta meščanstvo brez takse. Sprejeto. V nadaljnji razpravi sta bila sprejeta: načrt o poblranju takse na avtomobile, na daveh hoteljskih postelj kakor tudi predlog za podaljšanje vrednosti mestnega določila do 30. junija 1921. Ugodil se prošnji trgovca F. Vokača za nakup 830 m² zemlje ob Malur-ovi hiši na Vodnikovem trgu. Po kratkih poročilih o ponudbi R. Kokača in A. Štebja za nakup nekaj mestnih parcel, ter po referatih stavbnega odseka in upravnega odbora mestne elektrarne je bila seja zaključena.

— Koncert godbe Dravske divizije se vrši danes v Zvezdi ob 11. do pol 1. ure v korist koroški doči. Pomagajte, prispevajte! Vsi v Zvezdi!

— »Gospodstva zvon«. Ustanovni občinski zbor »Gospodstva zvon« se vrši v ponedeljek 21. junija ob pola 9. uri zvečer na verandi hotela Union. Posebna vabilila se ne bodo razpošiljala, vabljeno pa so vsi, ki se zanimajo za Koroško.

— Sokol I. Za koncert Glasbene Matice na čast regentu Aleksandru sprejema prijave za vstopnice br. Gurup, trgovina Mejač, Prešernova ulica.

— Danes vsi na javno tolovadbo in veliko vrtno veselico, ki jo priredi »Sokol« na Koslerjevem vrtu, nasproti pivovarni »Union«. Čase naj prinesete gosti soboj.

— Ljubljansko prostovoljno gasilsko in reševalno društvo slavi v dneh 17., 18. in

19. junija 1920 svojo petdesetletnico. Slavnosti se udeležijo poleg Slovencev tudi Hrvatji, Srbi in najbrže tudi Čehi. Čestitavo se naproša, da prijavijo sobe, ki bi jih mogel imeti omenjeni dni na razpolago gasilnomu in reševalnemu društvu.

— Društvo za zgradbo in vzdrževanje Sokolskega doma na Viču priredi v nedeljo 20. t. m. vrtno veselico v vrtnih prostorih gospoda Slamiča na Clineah. Sodeluje vojaška godba dravske divizije. Spored bo za baven. Vstopnina 5 K. Začetek ob 3. uri popoldne. Za dobre postrežbe skrbi restavracija »Slamič«. — Ker prične društvo prihodnji mesec z zgradbo Sokolskega doma, se vabi slavno občinstvo, da se v mnogobrojni udeležbi udeleži te prireditve, da pomaga društvu dobro izvesti težko nalogo.

— Pojasnilo. Po mestu se govori, da je upravnik vojaškega zapora, g. J. Ilvar, zaprl pota v vrh pred šentpetersko vojašnico. Naprošeni za pojasnilo te zadeve, pojasnjujemo, da je to storila vojaška oblast v sporazumu s šentpeterskim župnikom.

— Dopisnik, ki nam je poslal poročilo o veržnikih s tobakom na Karloviški cesti, naj nam blagovoli javiti svoj naslov ali pa se osebno oglašiti v našem uredništvu.

— Veliko vlomilsko toplotno obstojajo iz 17 oseb so izsledili detektivji ljubljanskega policijskega ravateljstva. Tolpa je napravila v Ljubljani in okolici za več 100 tisoč kron škodo. Preiskava še ni zaključena, zato bomo o nji obširneje poročali prihodnjič.

— Pod sugestijo velikega procesa. Zadnji smo pod tem naslovom prinesali vest, da sta v kolodvorski restavraciji pila dva mladeniča pivo, nakar je enemu izmed njih postalo slabo, tako da so ga prepeljali v bolnico, ker se je sumilo, da je bilo pivo zastrupljeno. Proti njegovemu tovarišu Urbančiču se je uvedla preiskava, pa se je izkazalo, da o zastrupljenju ni govora.

Maribor.

— Odsek za določevanje cen v Mariboru je sklenil, da cena za kg volovskega mesa ne sme presegati zneska 24 K, kravjega mesa pa ne 22 K.

— Stanovanjski urad. Naročnik nam piše: Naš stanovanjski urad išče prostore vedno tam, kjer jih ni, kjer pa so, jih ne najde. Na Aleksandrovski cesti št. 83 stanujeta dve ženski, ki imata vsaka stanovanje s kuhinjo in dvema sobama. Stanovanjski urad je menda mnenja, da stanuje tam nek trgovec, kar pa ni res. Dotični trgovec sploh ni v Mariboru.

— Mariborska porota. Pred mariborsko poroto se je vršila te dni senzacionalna razprava. Zaradi poskušenega zavratnega umora in zaradi napeljevanja k temu umoru sta se zagovarjala Ivan Zinko in Avgusta Selih. Avgusta Selih je pregovorila Ivana Zinko, da je poskušal umoriti njeno moža Alojza Seliha. Ivan Zinko je težko ranil Alojza Seliha, ki je okrevail in nastopil sedaj pri obravnavi tudi kot priča. Porota je obsodila Ivana Zinko na 7 let,

Avgusta Selih pa na 8 let težke ječe. Občinstvo, ki je v dvorani poslušalo, s razsodbom ni bilo zadovoljno. Silihi so se glasovi »vse premalo«.

Celje.

— Povsod padajo cene — tako vsaj poročajo od vseh strani — samo pri nas v Celju še pri večini predmetov naraščajo. Se nismo imeli prilike opaziti, da bi padale cene pri blagu, vidimo pa, da so se čevljem celo dvignile. Dozdeva se nam, da nas bodo navale dobri letini in ugodnemu kurzu naše valute še nadalje izsesavali.

Regentov obisk.

— Prodaje zastavice za okrasitev oken ob prihodu regenta je prevzelo ljubljansko žensko v korist Koroški. Zastavice se bodo prodajale na lastni stojnici pred Prešernovim spomenikom ves teden in danes pri promenačnem koncertu.

— Za skupino uarodnih noš se potrebuje nad 1600 oseb moških in žensk. Presi se torej, naj delujejo posamezniki, društva in organizacije po deželi, v Ljubljani in ljubljanski okolici, da bo udeležba čim večja. Potrebuje se tudi nad 40 voz, okrašenih z zelenjem in zastavicami, na katerih se vozijo skupine iz posameznih krajev. Na veseličnem prostoru se bo sestavila ženskovojna skupina s 30 do 40 osebami. Vsi oni, ki žele nastopiti v tej skupini, naj se zglasijo tudi za to.

— Pododsek za okrasitve in dekoracije mesta pozivlja ljubljance, da v dneh regentovega obiska okrasijo postolja, stanovanja in prostore na svečan način. Vsaka hiša naj ima tiste dni vsaj po eno narodno zastavo. Na dan bakljade se vrši zvečer splošna razsvetljava mesta. Trgovci se naprošajo, da v slavnostnih dneh primerne okrasijo svoje izlozbe. Hišni posestniki naj poskrbe, da bodo trotoarji čisti; potrebno je tudi, da se očistijo zaprta hišna tablice in zaenamerjeni napisi trvdki.

— Poziv okoliškim občanom! Pododsek za okrasitve in dekoracije mesta prosi, vse gozdne posestnike in ljubljanski okolici, da priključijo v prvih dneh prihajajočega tedna, kolikor mogoče smrečnih vej za okrašenje hiš v našem mestu na Kongresni trg v Ljubljani ter jih tam izroče našemu zastopniku brezplačno ali pa prodajo.

— Vsa društva, organizacije in korporacije, ki se udeležijo slavnostnega tedna in ki se doslej še niso prijavile, naj steno to nemudoma, najkasneje do ponedeljka. Prijavilo naj število udeležencev oddelek za slavnostni sprejem (arhitekt Varnik na Mestnem magistratu, glavno posloje, I. nadstropje, soba št. 2 osebno od 5. do 7. ure popoldne ali pa pisarno kakor rečeno do ponedeljka).

ROJAKI.

samo še danes se prodajajo svetlice za Koroško. Kupujte jih, da bo na ta način plemenita ideja za koroški plebsitni tudi gmočno podprta!

Sport in turiztika.

— Igrila II: Svoboda. V nedeljo ob 12. uri na športnem prostoru pred dnj. kole. na rom nogom. na tekma med II. moštvi in Igrila in Svoboda. Vstopnina: sedeži 5 K, stojališča 2 kroni.

— Laska atletika. Športni klub »Laska« je pravkar uredil prostor za lahko atletiko. Tekališče, prostor za skok, diskus, kroglo in kople je v redu; enako je skrbjeno tudi za vse orodje. Interesanti — člani kakor nečlani — ki bi se hoteli intenzivno posvetiti lahki atletiki, tej najvažnejši panogi telesne vzgoje, se posviličajo, prijaviti se potom dopisnice na naslov Športni klub »Laska« Ljubljana.

— Tenis. S. K. »Igrila« objavlja, da začne no valed preoblike prijav ne sprejema vol novih članov v sekcijo za tenis. Že prijavljeni člani bodo e razdeljeni ur obveščeni planeno v nekateri dnehi.

Gledališče.

REPERTOAR SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA.

Drama:

Nedelja, 20. »Veleja« D.
Ponedeljek, 21. »Ljubosumje« A.
Torek, 22. »Ljubosumje« E.
Sreda, 23. »Ljubosumje« C.
Četrtek, 24. »Pohujšanje v dolini sem-fiorjanski« Izven ab.
Petek, 25. »Favn« Izven ab.
Sobota, 26. »Ljubosumje« D.
Nedelja, 27. Zaprto.
Ponedeljek, 28. »Pohujšanje v dolini sem-fiorjanski« Izven ab.

Opera:

Nedelja, 20. »Vesele žene windsorske« Ab. A.
Ponedeljek, 21. »Jevgenij Onegin« E.
Torek, 22. »Trovatore« C.
Sreda, 23. »Vesele žene windsorske« Ab. B.
Četrtek, 24. »Jevgenij Onegin« A.
Petek, 25. »Poljska kri« Izven ab.
Sobota, 26. Zaprto.
Nedelja, 27. Slavnostna predstava o priliki poseta prestolonaslednika.
Ponedeljek, 28. »Vesele žene windsorske« C.

— Pohujšanje v dolini semfiorjanski v novi zasedbi. V prvi »Udruženja gled. igralcev SHS« so vrli v dramskem gledališču dne 24. t. m. predstava »Pohujšanje v dolini semfiorjanski« z novo zasedbimi vlogami. V isti zasedbi se bo igralo »Pohujšanje« tudi na kongresu jugoslovanskih gled. igralcev v Zagrebu dne 7. julija t. l. V opernem gledališču se vrši v prvi »Udruženja« v petek dne 25. t. m. predstava »Poljska kri«.

V TOREK

se bo dobil pri »Zvezni knjižarni« in pri vseh podružnicah »Jugoslavije« v Mariboru, Celju, Ptuj in Novem mestu VI. Levstikov satirčen roman »VIŠNJEVA REPATICA«.

Proda se:

— Proda se pisalni stroj, znamka Post, najnovjši model po zmernih cenah. Naslov pove uprava lista. 989

— Kozni s kozličem se proda. Naslov pove upr. »Jugoslavija«. 900

— Acetilenjski aparat s mnogimi cemi in svetilkami, ter nizka kredencina se ceno proda. Sodna ul. 5 v trgovini. 993

— Prodajem v Ljubljani lepo enonadstropno hišo v mirnem kraju s velikim vrtom. Cena ugodna. Ponudbe in vpraša se v upravnistvu pod »Ugodna prilika 269«.

— Prodajem enonadstropno hišo v dobrem stanju, s celo kovaško opravo na prometnem prostoru v Poljčanih. — Hiša obstoji iz 5 sob, 2 kuhinj, živinca in svinski hlev, zraven hiše je vrh, nad hišo sadovnjak ter veliki vinograd. — Kje in ceno pove trgovina M. Šumer v Poljčanih. 982

— Pisalni stroj »Oliver« v najboljšem stanju se proda. Na ogled je pri tvrdki H. SUTNER, Mestni trg. 976

— Proda se točka krava s teletom. Cerkevna ulica št. 18. 971

— Dve težki kobilici staro po pet let, visoki 15 in pol pesti, temnorjave barve, zlehataga križa, jamečno za vsak mr. 3, se takoj radi pomanjkanja delavna moči prodajo. — Več se pavi pri ANTONU UBEL, trgovcu, Stari trg, Slovenjgradec. 980

— Prodajam dva lepa konja 16 in pol pesti visoka, kostanjeve barve 5—8 let stara, porabna za vsako uprego lahko ali težke. po ugodni cen. IVAN SAVNIK, Kranj. 978

Službe:

— Zmožnega in izvečnega prodajalca v galanterijski stroki, sprejame tvrdka F. M. Schmitt. 992

— Vinorejski oekirnik iz postene hiše ter s dobrih spričevali, samski, star 34 let, išče službo. Naslov pove upravnistvu »Jugoslavije«. 995

— V sadjarstvu in vrtnarstvu izkušen samski mož, v najboljših letih, želi službo kot oekirnik pri kakšni kmetiji v Sloveniji. — Naslov pove upr. »Jugoslavije«. 996

— Išče se zanesljiv, trezen gospod v službo kot prodajalec in potovalec v neki umetniški in malo leano trgovini. Plača dobna s hrano in stanovanjem ter provizijo po dogovoru. Ponudbe na upravnistvo pod »št. 980«.

Razno:

— 5-6 gospodov se sprejme na hrano. Polize v upravnistvu. 992

— Konceptni uradnik išče sobo evcentelno s hrano, na takoj. Ponudbe prosim pod »takoj« na upravo. 988

— V najem vnašem dobro obdelano njivo, dobro zagnojeno s približno površino za 1 metak posevke. Kupljan tudi tobakovo seme. Čerlene ponudbe prosim na naslov A. Muraven, Radovljica, Goranjsko. 997

— Vdova pomeri! Katera bi odstopila eno meblirano sobo mlademu paru za takoj ali do prvga julija. Platam celo stanovanje, preskrbam kurjavo in svetiljavo. Naslov v upr. »Jugoslavije«.

— Pred nekaj dnem sta bili ukradeni dve kunski kosi, ustrojeli, po sreči s remekstvom pasom. Kdor izsledi sled, kam so kosce leginile, oziroma tje prodane ali kupljene, dobi dobro nagrado. — Naslov okradence v upravnistvu »Jugoslavije«.

Kočijo

polzaprti, lahko, novo ali staro, dobro ohranjeno kupi: Sentjanški premogokop, And. Jakli, Krmelj, Dolanjsko. 920

Cigaretni papir.

Patent 100 kosov v kartonu

Abadie	...	K 200—
Samum	...	198—
Ottoman	...	200—
Altense	...	170—
Golab	...	170—

Cigaretni papir v kufličih 100 kosov v kartonu

Riz Abadie s tiskom	...	K 185—
Altense P vnt	...	K 188—

Stročnice:

Renomace 1 mm	...	K 40—
Pečatni vosek	...	60—

Razpošilja na debelo

Wassermann, Wastel trg 11, Ljubljana.

Hrvatska salama I. vrste

priznana najbolje in najkvalitetnejše kakovosti, potem drugi tovarniški proizvođači, kakor letna salama, ter salama iz šunke, suho svinjako meso, razne vrste slanina, zajamčeno čista svinjska mast po najnižjih dnevnih cenah. Odprava z železnico in pošto.

Prva hrvaška tvornica salam, sušenega mesa in masti M. Gavrilovića sinovi d. d. PETRINJE.

Zidno in strešno opako,

apno, strošno lepenco, Stukatur, »Waterproof« (a la Cerchi), mizeraki hlebi ponuja Ljubljanska komercijalna družba Ljubljana, Blewalsova cesta 18.

Vino

pristno staro, belo in rdeče slivovko, rum in tropinovce, vse špecerilsko in kolonijalno blago: fino jedilno olje, kis, sol, sveže, mlo, riž, kavo, cikorijo, kisovo kisline, metle, kolomaz vžgalice itd.

prodaja

najceneje na debelo M. RANT, KRANJ.

Kupujem suhe gobe, fižol, vse gozdne in poljske prideleke in dobro ohranjene železne sode.

Razglas.

Komanda Nuškove vojašnice v Trnovem proda od 1. julija 1920 naprej vse produčan gnoj od približno 200 konj. Reflektantje naj predložijo ponudbe najkasneje do 30. junija 1920 za celo količino produčanega gnoja. Ponuditi je dnevne vsoto za vsakega konja. Ljubljana, dne 18. junija 1920. Komanda Nuškove vojašnice.

Komercijelni vodja

prvovrstna, starejša moč z skupnemu mestu primernim nastopom vzdržan v vseh komercijelnih in pisarniških manipulacijah, samostojen korespondent v vsaj treh jezikih, s večletno prakso v enaki službi se sprejme. Nastop takoj. Ponudbe na upravo lista pod šifro »A. J. K.« 912

BENZIN - BISEL - OLJE - STROJNO OLJE - TOVOT - MAST

dobavlja promptno

„Mineralna rafinerija“ Dravograd.

Dopise na Centralo v Mariboru.

Telefon Stav. 20. Brojcevi: Rafinerija.

Obdaja se zastopstva zmožnim tiskom v vsah večjih mestih Jugoslavije.

TELEFON BR. 28 — 57. VINARA

EMIL MIKUŠ, Zagreb - Medveščak.

TELEFON BR. 28 — 57. VINARA

Šajkače (čepice)

za častnike, orožnike in uradništvo se dobijo zopet pri:

LUDOVİK ROT, krznar,
Ljubljana, Gradliške šte. 7.
kotem se prodaja šivalni in pletilni stroj.

!! POZOR !!

Po najzmernejših cenah in solidno izvršuje vsa tesarska in krovska dela na delu in blagu trdka

Fran Martinec,
mestni tesarski mojster
LJUBLJANA, Prule št. 8.

Kopališče Medija
pri Zagorju (Gallenegg)

se prodaja: 10 objektov, 30 sob in restavracija z inventarjem, gozdne in travniške parcele in park
pojasnila: Gospodarska pisarna Dr. CERNE, Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 6.

Damski in otroški
slamniki
boljše vrste
od 100 do 300 K
Modni salon

Rozi Fabčič
LJUBLJANA, Rimska cesta 6.
NB. Trgovina bo radi počitnic od 15. julija do 15. avgusta 1920 zaprta.

VERAX-plošče

za fotografe i amaterje v velikosti:
6 1/2 x 9 cm, 9 x 12 cm, 10 x 15 cm, 12 x 16 1/2
dobila je večjo partijo, trgovina

A. P. JOVANOVIĆ-A, BEOGRAD,
Balkanska ulica šte. 48.
Prodaja na debelo in drobno. Konkurenca izključena.

Hipotečni zavod mestne hranilnice v Mariboru

Telef. int. 8.

Rezerve 1.500.000 kron.

dovoljuje posojila po 4 1/2 %, izdaja 4 1/2 %ne zastavnice, ki uživajo srotninsko varnost ter se lahko uporabljajo za plodnosno naložbo kapitalov občin, cerkva, ustanov, srotninskega denarja itd. Denar je najvarnejše naložen, ako si kupite zastavnice hipotečnega zavoda v Mariboru; katere se visoko obrestujejo in za katere jamčijo papilarnovarno vključena posojila. Ker se izda samo omejeno število 4 1/2 %nih zastavnic, si je treba iste pravočasno zagotoviti. Zavod stoji pod stalno državno kontrolo in je edini zavod te vrste v Jugoslaviji.

Veliko hrvatsko podjetje išče za svojo v velikem mestu Banata nameščenno podružnico:

knjigovodje,

veščega bilanciranja, prvovrstno moč,

dopisnika,

popolnoma samostojno moč, veščega strojepisja in zmožen nemščine,

uradnika,

veščega stenografije, pisalnega stroja, ter ima lep rokopis.

Reflektanti iz mlinske, žitne ali sorodne stroke imajo prednost. Povoljni pogoji obstanka, dobra plača. Obširne ponudbe (curriculum vitae, reference, zahtevek o višini plače itd.) naj se pošljejo na Češko-jugoslovanski oglasni zavod J. Herejk, Zagreb pod šifro „Samostalan radnik br. 2345.“

Poravnajte zaostalo naročnino takoj!

Poziv na upis i uplatu

II. emisije dionica

Banke Vojvodine d. d. u Novom Sadu.

Prva redovna glavna skupština dioničara Banke Vojvodine d. d. v Novom Sadu od 29. maja 1920. zaključila je povišenje dioničke glavnice

od K 5,000 000— na K 20,000.000—

izdavanjem 15.000 novih dionica po K 1000— nominale.

Nove dionice učestvuju na bančnom dobitku od 1. jula 1920.

Emisija novih dionica obaviće se uz sledeće uslove:

1. Dosadašnjim dioničarima prepušta se 5000 novih dionica, tako, da dioničar ima pravo, da na svaku staru dionicu upiše jednu novu po ceni od K 1010— po dionici.

2. Osim toga ima svaki stari dioničar pravo, da na svakih 5 starih dionica upiše 4 nove po ceni od K 1210— po dionici. Slomke izpod 5 komada neće se uzimati u obzir.

3. Dionice, koje po dioničarima ne budu optirane, ustupice se nedioničarima uz cenu od K 1510— po dionici.

Upis počinje 10. juna o. g. i traje do 30. juna o. g.

Uplata dionica vrši se na sledeći način:

a) kod upisa ima se položiti 50 % od emisijonog tečaja;

b) ostatak s dodatkom 8 % kamata od 1. jula o. g. do dana uplate ima se položiti do 1. oktobra o. g.

Kod upisa i uplate I. obroka dionica izdaće Banka Vojvodina blagajničku potvrdu, dok će kod uplate II. obroka izdati privremenu potvrdu, koja će se tako zameniti sa originalnim dionicama.

Što se bude preko broja dionica upisalo i uplatilo, biće repartirano, a suviše položena uplata biće vraćena beskatmatno.

Suvišak, koji se položi preko nominalne vrednosti, ide po odbitku sviju troškova, u smislu skupštinskog zaključka u rezervni i mirovinski fond bančin. Uspeh supskripcije osiguran je sindikatom.

U Novom Sadu, 29. maja 1920.

Upravni odbor

Banke Vojvodine d. d. u Novom Sadu.

Mariborska eskomptna banka.

Vabilo na subskripcijo delnic.

Redni občni zbor dne 31. majnika 1920 je sklenil zvišati delniško glavnico od 6 na 10 milijonov kron ter pooblastil upravni svet izdati 10.000 komadov novih delnic po K 400— nominale pod sledečimi pogoji:

1. Starim delničarjem se zagotovi opcijska pravica na ta način, da pripadejo na pet starih delnic dve novi delnici po kurzu K 700—.

Za izvrševanje opcijske pravice je treba deponirati delnice pri centrali v Mariboru, ali pri njenih podružnicah v Murski Soboti in Velikovecu.

2. Ostalih 4000 delnic se prepusti po kurzu K 850— novim delničarjem.

3. Delnice participirajo na čistem dobičku banke od 1. julija 1920.

4. Kurzni dobiček po odbitku stroškov in pristojbin se dodeli rezervnemu zakladu.

5. Kupnino je pri prijavi polno vplačati. Od tega zneska se povrnejo 5 % obresti do 30. junija 1920.

6. Prijavi se lahko osebno pri banki v Mariboru in pri njenih podružnicah v Murski Soboti in Velikovecu ali pismeno s priloženo tiskovino v času od 1. do vštetega 30. junija 1920.

7. Dodelitev delnic si pridrži upravni svet.

Upravni svet Mariborske eskomptne banke.